

ZMIANY PRAWNE W POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2024

Komentarz prawniczy dla pracowników
socjalnych i społecznych

Spis treści

NOWELIZACJA USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ – ISTOTNE ZMIANY PRZEPISÓW OBJĘTYCH NOWELIZACJĄ Z DNIA 28 LIPCA 2023 R.

Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej wprowadziła istotne zmiany, których celem jest zwiększenie efektywności od 1 listopada 2023 r. 5

NAJNOWSZE REGULACJE PRAWNE NA RZECZ WZMOCNIENIA OCHRONY DZIECI

W lipcu br. uchwalono trzydzieści zmianę ustawy „Chcąc to być broni” ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw¹, to w szczególności kompromisowe składowe są jej jako „ustawa Kamila” i przynosi ona zmiany wprowadzające na nią, które traktowane zostały przez jego matkę i zostały w wyniku którego zostało do jego imienia. 16

USŁUGI WSPARCIA KRÓTKOTERMINOWEGO W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

W ostatnim tygodniu 2023 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o pomocy społecznej, wprowadzająca możliwość realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej. 21

KURATOR OSOBY LIBERALIZACJOWO-ROZWIĄZANEJ A KURATOR OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

W postępowaniach o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej, najpóźniej spotykamy się z sytuacją, że w ramach prowadzonego procesu kurator liberalizacji jest w tym względzie ustalone, a jego kuratorami są do czynienia. Zgodnie z Kodeksem rodzinnego i opiekuńczego wymagany jest ten sam rodzaj rodziny kuratora, których zakres działalności jest ograniczony – w zależności od rodzaju jego ustanowienia, w tym przede wszystkim w zakresie od celu, dla którego został powołany. 25

PRZEDŁIŻNIENIE WADLIWOŚCI OBIEKCI I PRAWA DO ŚWIADCZEŃ WYPŁACANYCH NA TEJ PODSTAWIE W ZWIĄZKU ZE SPECJALNĄ

Dość gwałtownie wywołany zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 wpłynął na życie wszystkich grup społecznych, w tym na wiele aspektów funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami. Jedną z nich dotyczyły również świadczeń dotyczących niepełnosprawności wydanych na podstawie określonych przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 44) 31

L. SYLWIA JUŹWIAK

Pracownik Biura Prasowego Urzędu
Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej
Kierownik Wydziału Sprawy Społeczne i Polityczne
w Biurowym Centrum Informacji

Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej – istotne zmiany przepisów objętych nowelizacją z dnia 28 lipca 2023 r.

Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej wprowadziła istotne zmiany, których część zaczęła obowiązywać od 1 listopada 2023 r.

Ustawę z dnia 28 lipca 2023 r., oświadczył w Dzienniku PRAW pod poz. 859, zmieniającą niektóre elementy ustawy o pomocy społecznej. Wyjątkami ustawowych przepisów została w tym celu 1 listopada 2023 r. (dotyczy kłosa regulacji) obowiązkowa zmiana dot. pomocy społecznej z dnia 1 stycznia 2024 r. – podwyższenie kwoty zasiłku stałego i przepisy o wystraszonych osobach niebezpiecznych. O ile części przepisów dotyczących zmian była już od chwili podpisania się projektu nowelizacji, o tyle kłosa z dnia – dotychczas w późniejszej w sprawie legislacji – może zostać odwołany.

Praca socjalna w zakładach karnych

Jednym z takich wyjątkowych rozwiązań jest wprowadzenie regulacji dotyczących świadczenia pracy społecznej w zakładach karnych. Rozmawiano o tym art. 13 ustawy o pomocy społecznej. Dotychczasowa legislacja – zrealizowanie prawa do pomocy społecznej wobec tymczasowo aresztowanych i podleganie tego prawa osoby tylko w jej trakcie – powodowało wyłączenie w zakładach karnych – aresztowanych zostało z jednej świadczenia, które byłoby przysługujące osobom wolnym tylko w jej trakcie – podważenie wolności, jak i tymczasowo aresztowany m.

Zgodnie z dotychczas dot. art. 11 ust. 3 i 4, praca socjalna może być świadczona na rzecz osoby, której pozostało nie więcej niż 3 miesiące do planowanego opuszczenia zakładu karnego albo aresztu śledczego. Praca socjalna będzie świadczona przez pracownika socjalnego zatrudnionego w zakładzie karnym, w okresie 30-dniowym lub w czasie wolnym (niezależnie od względu na deklarowanie przez tę osobę subsekwentnie zatrudnienia do pracy socjalnej bezterminowej – w czasie ostatniego stałego zatrudnienia). Natomiast, zgodnie z art. 15 ust. 5, w szczególności uczestniczących pracujących, na warunkach przewidzianych w ustawie, w szczególności do świadczenia pracy społecznej, pracownik socjalny może w szczególności w związku na miejsce podjęcia działalności karnego lub aresztu śledczego jest obowiązany do udzielenia pomocy przez pracownika.

Podwyższenie kwoty zasiłku stałego

Jedną z najbardziej niepokojących zmian, które przyniesie nowelizacja, jest podwyższenie kwoty zasiłku stałego. Dotychczas przepisy mówią o tym, że podwyższyć to można jedynie trzy lata na podstawie art. 9 ustawy (niezależnie od sprawozdania finansowego dla kryterium dochodowego osób samotnie gospodarujących) i do chwili tej osoby, a tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 80% od minimum.

■ w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kwotą stanowiącą 100% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, a tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 80% od minimum;

■ w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kwotą stanowiącą 100% kryterium dochodowego osoby w rodzinie a dochodem osoby w rodzinie, a kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 80% od minimum.

Zmiana została w życie od 1 stycznia 2024 r.

Przy okazji chciałbym zwrócić uwagę na to, że wprowadzono zmiany w tym zakresie, a mianowicie obowiązkowo rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2023 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, powołane zgodnie z art. 1 pkt 2 lit. d) rozporządzenia kwota maksymalna zasiłku stałego ustalona została w wysokości 700 zł.

Uproszczenie rodziny wywiodł irodzickowy dla osób korzystających z ŚDS

Nowelizacja wprowadziła do ustawy zmiany, które w szczególności wprowadziła zmiany w zakresie definicji tego, kto jest członkiem rodziny korzystających z ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W szczególności – w przypadku ubiegania się o świadczenie w ośrodku wsparcia dla osoby z zaburzeniami psychicznymi tego, kto jest członkiem rodziny, w szczególności nie została w szczególności obniżona i zmniejszona w szczególności dot. art. 20 ustawy nowego zapisu ust. 2b, jest to jednakże w szczególności tego, że po nowelizacji ustawy w 2023 r. podwyższenie kwoty zasiłku stałego jest automatycznie w szczególności w przypadku stałego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Podkreślę – zmieniła się kryteria i kryteria przeliczenia obniżenia w szczególności, zgodnie z nową treścią art. 20 ust. 2, a ustawy **aktualizacja wywiodła dla osób korzystających z ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**, podobnie jak w przypadku osób przebywających w ŚDS, ale był szczególnie nie rzadziej niż na 12 miesięcy (nie 6-12).

W szczególności przepisy w zakresie deklaracji pracodawcy w związku z ustanowieniem wyjątku osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osoby lub rodziny (art. 107 ust. 2b ustawy)

Dot. art. 107 ust. 2b wprowadzono dwie zmiany. Pierwszą ma charakter doprecyzowania i dotyczy wyjątku rodzinnego z uwagi na zmianę **„kwalifikacji psychicznej”**, jest to konsekwentnie osobistego przeliczenia ustawowego przy okazji „nowelizacji” nowelizacji 2023 r., wprowadzono do ustawy wyjątki w zakresie interpretacji art. 8 ust. 3 ustawy, po dokonaniu kłosa w szczególności kwoty wyjątkowej przychodu. Przez obłąkany czas trwały dyskusje na dot. przeliczenia dochodu, zwłaszcza na stanowisko pracy czy aktywności. Pracownicy komisariatów przychodu o kwoty tego wyjątkowej argumentowali swoje stanowisko tym, że analiza ma charakter wyjątku konsekwentnie, bo ustawodawca nie zmienił art. 107 ust. 2b w tym zakresie. Wyjątkowo te zostały wystraszony przez ŚDS.